

Dosarul nr. 3ra-258/24
2-13160582-01-3ra-15032024

Prima instanță: Judecătoria Botanica, mun. Chișinău (jud.: R. Țurcanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: N. Cernat, A. Pahopol, A. Gavrilița)

DECIZIE

12 iunie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Diana Stănilă

Oxana Parfeni

Lilia Roic-Botezatu

Ion Malanciuc

examinând recursul declarat de Biroul Vamal Chișinău,
în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Chișinău, intervenienți accesorii Brokerul Vamal „Aliner Service” Societate cu Răspundere Limitată, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, privind contestarea actelor administrative defavorabile,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Biroul Vamal Chișinău, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău din 18 martie 2013,

c o n s t a t ă:

La 18 ianuarie 2013, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Chișinău privind contestarea actelor administrative defavorabile.

În motivare a indicat că, în baza deciziilor de regularizare nr. 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533 din 05 decembrie 2012, Biroul Vamal Chișinău a determinat pentru reclamant drepturi de import suplimentare în sumă totală de 1 764 666,12 lei, inclusiv TVA (la cota 20 %) - 1013774,12 lei, taxe vamale (la cota 15 %) - 284 415,80 lei, proceduri vamale - 2537,80 lei, accize - 82 453,66 lei și penalitatea - 381 484,74 lei.

Potrivit deciziilor de regularizare, SRL "Becor" i-au fost recalculate drepturile de import pentru mărfurile importate conform declarațiilor vamale depuse în perioada anilor 2008-2011.

La 29 noiembrie 2012, în rezultatul unui control de audit, Biroul Vamal Chișinău a întocmit Actul de audit post vămuire nr. 74. Astfel, în baza acestui act Biroul Vamal Chișinău a emis deciziile de regularizare nr. 525, 526, 527, 2 528, 529, 530, 531, 532, 533 din 05 decembrie 2012.

Nefiind de acord cu actele administrative emise, la 22 decembrie 2012, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată a depus cerere prealabilă adresată Serviciului Vamal, solicitând anularea actului nr. 74 din 29 noiembrie 2012 și a deciziilor nr. 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533 din 05 decembrie 2012, ca fiind ilegale.

Prin scrisoarea Serviciul Vamal cu nr. 28/11-602 din 18 ianuarie 2013, cererea prealabilă a fost respinsă.

Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată, a menționat că, Actul de audit post vămuire nr. 72 din 29 noiembrie 2012 și deciziile de regularizare contestate au fost emise în rezultatul desfășurării controlului de audit post vămuire, la efectuare căruia s-au admis grave încălcări ale prevederilor Codului Vamal al RM și a altor acte normative din domeniul vamal.

În acest sens, reclamantul a declarat că, controlul de audit post vămuire a fost inițiat în temeiul Ordinului de control al Biroului Vamal Chișinău nr. 12 din 30 martie 2011 și Ordinului nr. 23 din 09 februarie 2012.

Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată a susținut că controlul urma să fie finisat la 08 mai 2012, iar în cazul prelungirii din motive întemeiate - la 08 august 2012.

Reclamantul a mai invocat că o altă condiție legală obligatorie, nerespectată la desfășurarea controlului constă în încălcarea de către pârât a obligației prevăzute de legislația vamală, conform căreia în cazul exercitării auditului post vămuire, organul vamal este obligat să explice persoanei auditate drepturile acesteia.

Pe lângă faptul că dispunerea inițierii controlului s-a făcut cu încălcarea obligației de preaviz, iar ordinul de control se comunică agentului economic după începerea desfășurării lui, ultimului nici nu i-au fost explicate drepturile. Or, nu există nici o mențiune în acest sens, contrasemnată de reclamant.

De asemenea, deciziile de regularizare și anexele acestora, au fost întocmite cu derogări de la prevederile legale.

Astfel, în unele anexe în care se face referință la facturile invoce, nu s-a indicat exact care preparate au fost supuse recalculului, iar calculul penalităților nu a fost prezentat în varianta descifrată, nefiind clar după care formulă au fost efectuate calculele.

La efectuarea controlului audit post vămuire nu a fost atras brokerul vamal, care nemijlocit a întocmit și a perfectat declarațiile vamale.

Reclamantul a reiterat că, controlul a avut loc superficial, neobiectiv, fără cercetarea cazului dat sub toate aspectele.

Cu referire la constatările Biroului Vamal Chișinău care au fost fixate în Actul de audit post vămuire din 29 noiembrie 2012, reclamantul a declarat că acestea au fost efectuate având la bază înscrisuri, emise ulterior importului de mărfuri și care nu au efect retroactiv.

La data efectuării importurilor, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată a declarat toate datele necesare despre mărfuri, aceste date fiind identice și conform situației la zi. Biroul Vamal le-a acceptat, acordând liberul de vamă, însă la emiterea deciziilor a interpretat datele deja în alt mod, dispunând reclasificarea mărfurilor importate.

Toate importurile supuse regularizării au fost efectuate în baza autorizațiilor de import al medicamentelor, eliberate de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor medicale, iar la data importurilor toate produsele care au fost incluse în deciziile de regularizare erau înregistrate ca medicamente și incluse în Nomenclatorul de stat al medicamentelor.

În asemenea condiție, în opinia reclamantului actul de audit post vămuire sunt ilegale și emise cu aplicarea eronată a prevederilor Codului Vamal.

Biroul Vamal nu a probat care date, informații inexacte sau incomplete au fost prezentate la depunerea declarațiilor vamale, în situația în care s-au prezentat autorizațiile de import al medicamentelor, conform cărora Agenția medicamentului a atribuit codul 3004 mărfurilor importate. Atribuirea codurilor la medicamentele importate a revenit Agenției medicamentului în virtutea ordinelor comune aprobat de Serviciul Vamal și Agenție.

La data importului produselor farmaceutice, acestea erau calificate și stabilite de către Agenția Medicamentului, autoritatea publică competentă și responsabilă de înregistrarea de stat a medicamentelor și autorizarea importului lor ca medicamente, fiind înscris în fiecare autorizație de import codul lor tarifar - 3004.

Reclamanta consideră că, Biroul Vamal eronat a interpretat regulile și normele explicative ale Nomenclatorului de mărfuri și nu a luat în considerație alte acte normative aplicabile în cadrul controlului efectuat, precum și nu a respectat principiile de bază ale activității de întreprinzător.

Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată solicită anularea deciziilor de regularizare nr. 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533 din 05 decembrie 2012 și a actului de audit post vămuire din 29 noiembrie 2012, emis de către Biroul Vamal Chișinău.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 18 martie 2013, acțiunea depusă de Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată, a fost admisă.

S-a dispus anularea deciziilor de regularizare nr. 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533 din 05 decembrie 2012 și a actului de audit post vămuire nr. 74 din 29 noiembrie 2012.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 20 martie 2013, Biroul Vamal Chișinău a depus apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 18 martie 2013 și emiterea unei decizii noi, de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013, a fost respinsă cererea de apel declarată de Biroul Vamal Chișinău, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Botanica municipiul Chișinău din 18 martie 2013.

La 29 noiembrie 2013, Biroul Vamal Chișinău a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului, Biroul Vamal Chișinău a indicat că, instanța de apel la adoptarea deciziei contestate a încălcat normele de drept material, prin neaplicarea legii care urma a fi aplicată, nu a constatat și elucidat circumstanțele care au importanță pentru examinarea justă a cauzei.

Deciziile de regularizare au fost emise în baza art.181¹ Cod vamal.

Instanța de Apel eronat a interpretat prevederile Ordinului comun al Ministerului Sănătății și al Serviciului Vamal nr. 420/392-0 din 31.10.2008 și 12.11.2008, susținând că a constatat că funcția de atribuire a codului vamal în cazul produselor medicamentoase a fost pusă în sarcina Agenției Medicamentului.

Recurentul a susținut că, aceasta este o concluzie neconformă, din considerentul că pct. 4 al Ordinului stipulează că mărfurile menționate în pct. 1 al Ordinului vor fi divizate în următoarele categorii: a) medicamente produse conform standardelor GMP; b) medicamente non-GMP; și c) alte produse farmaceutice și dispozitive medicale, care nu se atribuie la categoria medicamentelor și care se plasează în circulație liberă numai în baza Autorizației de import, eliberate de către Ministerul Sănătății”.

Aceste prevederi expres stabilește obligativitatea prezentării Autorizațiilor de import chiar și pentru produsele farmaceutice care nu se atribuie la categoria medicamentelor.

Prezentarea acestora la momentul importului de către ÎM “Becor” SRL nu confirmă atribuirea acestora la categoria medicamentelor.

Recurentul a invocat că, conform regulii nr. 1 de încadrare în Nomenclatorul mărfurilor al RM, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1525 din 29.12.2007, unele produse importate de către SRL „Becor” sunt prezentate în mod obișnuit sub formă lichide, dar și sub formă de prafuri sau comprimate, și se clasifică în general la poziția tarifară 2106.

Preparate alimentare nedenumite și necuprinse în altă parte” sau la Capitolul 22. Poziția în care SRL „Becor” a încadrat tarifar produsele importate, potrivit Notelor explicative ale sistemului armonizat de denumire și codificare a mărfurilor, precizează că la această poziție nu se clasifică suplimentele alimentare.

Î.M „Becor” SRL în mod eronat a clasificat aceste produse ca fiind medicamente, medicamentele, fiind destinate a trata o maladie, și nu conservării sănătății organismului.

Recurentul a susținut că, clasificarea pentru fiecare preparat s-a efectuat în dependență de compoziția cantitativă, indicații, doze, mod de administrare.

Cu referire la prevederile art. 202² alin.(4) Cod Vamal, recurentul a invocat că, perioada de desfășurare a auditului post vămuire, a depins de volumul considerabil de muncă, luând în considerare că au fost întocmite 9 decizii de regularizare, iar în procesul controlului au fost cusute, sigilate și numerotate 13 dosare a câte aproximativ 250 de file.

Totodată, intervalul de timp relativ mare de desfășurare a controlului ulterior, a depins și de corespondența biroului vamal cu alte instituții de stat, care au dat un răspund între-un termen mai îndelungat, iar astfel, perioada dintre scrisoarea biroului vamal și răspunsul instituției solicitate, a fost una de inactivitate, și care nu se include în calculul perioadei de efectuare a auditului post vămuire.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2014, s-a admis recursul declarat de Biroul Vamal Chișinău.

S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013 și hotărârea Judecătorei Botanica municipiul Chișinău din 18 martie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Chișinău, intervenienți accesorii Brokerul Vamal „Aliner Service” Societate cu Răspundere Limitată, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, privind anularea actelor administrative cu emiterea unei hotărâri noi, prin care:

S-a respins acțiunea depusă de Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată, ca fiind neîntemeiată.

La 04 aprilie 2023, Agentul guvernamental, Dumitru Obadă a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 30 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 449 lit. g) din Codul de procedură civil.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 martie 2024, s-a admis cererea de revizuire depusă de Agentul guvernamental al Republicii Moldova, Dumitru Obadă.

S-a constatat încălcarea dreptului Întreprinderii Mixte „Becor” Societate cu Răspundere Limitată garantate de art. 1 din Protocolul nr.1 la Convenție, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Chișinău, intervenienți accesorii Brokerul Vamal „Aliner Service” Societate cu Răspundere Limitată, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, privind anularea actelor administrative.

S-a acordat Întreprinderii Mixte „Becor” Societate cu Răspundere Limitată satisfacția echitabilă pentru încălcările constatate, prin aplicarea directă a Articolului 41 din Convenție în cuantum de 3000 de euro (trei mii de euro), în calitate de despăgubire pentru prejudiciu moral.

S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul Întreprinderii Mixte „Becor” Societate cu Răspundere Limitată suma de 3000 de euro (trei mii de euro), convertiți în lei moldovenești la cursul oficial al Băncii Naționale a Moldovei, la data transferului.

S-a casat decizia Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2014.

S-a reținut prezenta cauză de contencios administrativ în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinare în ordine de recurs a recursului depus de Biroul Vamal Chișinău împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013.

La data de 14 martie 2024, Curtea Supremă de Justiție a comunicat părților încheierea din 14 martie 2024, prin care a fost admisă cererea de revizuire și s-a reținut cauza spre examinare în ordine de recurs a recursului declarat de Biroul Vamal Chișinău împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2014.

La data de 15 martie 2024, Curtea Supremă de Justiție a comunicat părților recursul, informând despre oportunitatea depunerii referinței.

La 29 mai 2024, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Vladislav Gribincea a depus referință suplimentară asupra recursului.

A invocat că, urmare a decizie Curții Supreme de Justiției din 30 aprilie 2014, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată a fost obligată să suporte o sarcină excesivă, și anume achitarea retroactiv a taxelor la produse pe

care le-a vândut la cota TVA de 8% și obligarea achitării penalității fiscale, deși nu a avut nici o vină în iregularitățile constatate de Biroul Vamal.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 14 martie 2024, s-a acordat prejudiciul moral, însă nu s-a acordat prejudiciul material și cheltuielile de judecată.

Deși, Capitolul XXXVIII, secțiunea 2, nu prevede expres competența instanței de recurs de a acorda despăgubire, acest fapt însă rezultă din prevederile art. 157 alin.(1) și art. 159 alin.(1) Cod de executare.

Normele date, impun obligația din oficiu a instanței de a dispune restituirea a tot ce a fost încasat, în temeiul hotărârii judecătorești casate.

De asemenea, consideră că este în drept de a solicita și încasarea dobânzilor de întârziere, pentru nefolosirea sumei încasate nejustificat timp de 10 ani, în temeiul art. 619 Cod civil (în redacția de până la 01 martie 2019).

Susține că, dobânda de întârziere, urmează a fi calculată din suma încasată la data de 15 mai 2014, (1 896 483,59 lei până la 05 iunie 2024 și constituie suma de 3 436 841 lei).

Cu referire la cheltuielile de asistență juridică a indicat că, onorariul de 200 euro, pe oră nu este unul excesiv, un asemenea onorariul Curtea Europeană a Drepturilor Omului a încasat în beneficiul avocatului Vladislav Gribincea în cauza Morari vs Moldova.

Avocatul, Vladislav Gribincea, în interesele Întreprinderii Mixte „Becor” Societate cu Răspundere Limitată a solicitat respingerea recursului depus de Biroul Vamal Chișinău.

Încasarea din contul Biroului Vamal Chișinău în beneficiul Întreprinderii Mixte „Becor” Societate cu Răspundere Limitată a sumei de 1 896 483,59 lei ceea ce reprezintă suma încasată conform deciziilor de regularizare, încasarea sumei de 3 436 841, cu titlu de dobânzi de întârziere și suma de 256 307,3 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Completul de judecată menționează că, conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Respectiv, recursul declarat de Biroul Vamal Chișinău a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Totodată, având în vedere că legea procedural civilă, care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează

exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare, nu are putere retroactivă recursul se va examina conform procedurii de judecare a recursului în vigoare la data depunerii acestuia, deoarece după sensul său norma referitoare la temeiuri cuprinde și procedura, or, temeiurile nu pot fi separate de procedura de examinare și soluționare, ele fiind un tot întreg organic.

Astfel, verificând decizia contestată, motivele recursului în limitele controlului de legalitate și temeiurilor de drept invocate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și urmează a fi respins, și a menține decizia Curții de Apel Chișinău, pentru considerentele ce vor succede.

În corespundere cu art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și, după caz, hotărârea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

Potrivit art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (în vigoare la momentul existenței situației juridice) orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Sub aspectul stării de fapt, Completul de judecată reține că, declarantul Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată, este deținătoarea autorizațiilor de import eliberate de Agenția Medicamentului pentru produsele care sunt incluse în Nomenclatorul de Stat al Medicamentelor.

În perioada anilor 2008-2012, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată a importat produse medicamentoase, în baza contractelor de vânzare-cumpărare, atașate la declarațiile vamale și acceptate de organele vamale.

În declarațiile vamale, produsele medicamentoase au fost clasificate la codul tarifar 3004 „Medicamente constituite din produse amestecate sau neamestecate, preparate în scopuri terapeutice sau profilactice prezentate sub formă de doze pentru vânzarea cu amănuntul”.

Ulterior, în baza ordinului de control nr.12 din 30 martie 2011, precum și în baza ordinului de control nr. 23 din 09 februarie 2012, Biroul Vamal Chișinău a re-verificat operațiunile vamale de import din perioada anilor 2008-2011 efectuate de Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată.

Astfel, la 29 noiembrie 2012 a fost întocmit Actul de audit post vămuire nr. 74 și nouă decizii de regularizare: nr. 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533 din 05 decembrie 2012 în baza cărora Biroul Vamal Chișinău a constatat că drepturile de import stabilite inițial au fost calculate eronat și astfel, a calculat pentru Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată, drepturi de import suplimentare în sumă totală de 1 764 666,12 lei pentru mărfurile importate conform declarațiilor vamale depuse în perioada anilor 2008-2011.

Prin cererea prealabilă depusă la 22 decembrie 2012, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată a indicat că procedura controlului ulterior desfășurată de organele vamale și în temeiul căreia au fost emise deciziile pentru regularizarea situației, și înștiințarea de plată, a fost realizat cu încălcarea normelor prevăzute de Codul vamal.

Însă, examinând cererea prealabilă, Serviciului Vamal al Republicii Moldova, a respins cererea prealabilă.

Conform art. 181¹ alin.(2) Cod vamal (în redacția Codului vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000), controlul ulterior este efectuat de organele vamale, conform procedurii stabilite de Guvern, prin auditul post vămuire sau reverificarea declarației vamale, pe o perioadă ce nu depășește termenul de prescripție stabilit la art.127 alin.(10).

În temeiul art. 181¹ alin.(4) Cod vamal (în redacția Codului vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000) în termenul prevăzut la alin.(2), organul vamal verifică orice document, registru și evidență referitoare la mărfurile provenite din comerțul internațional sau la alte operațiuni comerciale anterioare sau ulterioare aferente acestor mărfuri. Controlul poate fi efectuat la sediul declarantului, al oricărei alte persoane interesate, direct sau indirect, din punct de vedere profesional în operațiunile menționate sau la sediul oricărei alte persoane care se află în posesia acestor documente, date sau mărfuri ori deține informații în legătură cu acestea. De asemenea poate fi efectuat controlul fizic sau prelevarea de eșantioane ale mărfurilor dacă acestea mai pot fi identificate.

Deci, în exercitarea acestui drept, organele vamale pot verifica orice document, referitoare la mărfurile declarate, la operațiunea de import și pot face un control fizic al mărfurilor.

Prin Legea nr. 267 din 23 decembrie 2011 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare la 13 ianuarie 2012, a fost introdusă în Codul Vamal al RM Secțiunea 29¹ „Controlul ulterior”, art. 202¹ – 202⁹ Cod vamal.

În condițiile art. 202² alin. (1) Cod vamal (în redacția Codului vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000) reverificarea declarației vamale se efectuează la oficiul organului vamal, este una dintre formele controlului ulterior și constă în verificarea, după acordarea liberului de vamă, a corectitudinii și caracterului complet al informațiilor furnizate într-o declarație vamală, precum și a existenței și conformității documentelor justificative anexate la aceasta, necesare plasării mărfurilor într-o destinație vamală, a altor documente aferente operațiunilor verificate de care dispune organul vamal, alt organ cu atribuții de administrare fiscală sau alte instituții și persoane.

Completul de judecată reține că, potrivit ordinului de control al Biroului Vamal Chișinău nr.12 din 30 martie 2011 a fost emis în baza art. 181¹ Cod vamal.

Conform ordinului de control nr.23 din 09 februarie 2012, al Biroului Vamal Chișinău, ordinul a fost emis în baza art. 202¹- 205⁵ Cod vamal.

Respectiv, după intrarea în vigoare a normelor din Secțiunea 29¹ din Codul vamal, Biroul Vamal a dispus continuarea controlului demarat, sub formă de control de audit post vămuire, în conformitate cu noile norme intrate în vigoare.

Completul de judecată reține că, conform Regulamentului de aplicare a destinațiilor vamale, aprobat prin hotărârea Guvernului nr.1140 din 02 noiembrie 2005, controlul vamal se efectuează obligatoriu, în conformitate cu metodologia de prelucrare a declarațiilor vamale în detaliu stabilită prin ordinul Serviciului Vamal și constă, în cel puțin, în verificarea existenței documentelor necesare vămuirii în funcție de destinația vamală solicitată pentru mărfurile ce fac obiectul declarării.

La caz, mărfurile ce au fost obiectul declarării au fost medicamente.

În corespundere cu art.8 alin. (2) din Legea cu privire la activitatea farmaceutică nr. 1456-XII din 25.05.1993 nomenclatorul de stat servește drept bază pentru elaborarea Clasificatorului medicamentelor, utilizat în diverse sisteme informaționale automatizate, și este ținut de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.

În baza art.23 alin. (1) din Legea cu privire la activitatea farmaceutică nr. 1456-XII din 25.05.1993 (*în vigoare din 25.05.1993*) importul medicamentelor neînregistrate, altor produse farmaceutice și parafarmaceutice și materiei prime medicamentoase neînregistrate, realizat în scopul înregistrării, se efectuează în baza autorizației eliberate de Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.

În acest sens, potrivit autorizațiilor de import eliberate de Agenția Medicamentului, se specifică denumirea mărfii – medicamente, iar în autorizațiile propriu-zise, cât și în anexele lor specifică codul mărfii – 3004.

În concordanță cu art. 185 alin. (1) lit. a) Cod vamal (în redacția Codului vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000) controlul vamal este efectuat de colaboratorul vamal și constă în verificarea documentelor și informațiilor prezentate în scopuri vamale.

Art. 197 alin. (2) și (4) din Codul vamal (în redacția Codului vamal nr. 1149-XIV din 20.07.2000) stabilește că, la introducerea mărfurilor și mijloacelor de transport pe teritoriul vamal, controlul vamal începe în momentul trecerii frontierei vamale.

Controlul vamal se încheie în momentul punerii în liberă circulație a mărfurilor și mijloacelor de transport, dacă prezentul cod nu prevede altfel.

Potrivit ordinelor comune ale Ministerului Sănătății și Serviciului Vamal al RM, NR.420/392-O din 31 octombrie 2008 și 12 noiembrie 2008, actualizat prin ordinul comun nr.834/452-O din 24/21 decembrie 2010, funcția de atribuire a codului vamal în cazul produselor medicamentoase a fost pusă în sarcina Agenției medicamentului.

Conform nomenclatorului mărfurilor al Republicii Moldova, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr.1525 din 29.12.2007 (în vigoare la momentul importurilor) poziția tarifară 3004 cuprinde următoarele produse: Medicamente (cu excepția produselor de la pozițiile 3002, 3005 sau 3006) constituite din produse amestecate sau neamestecate, preparate pentru utilizări profilactice sau terapeutice, condiționate pentru vânzarea cu amănuntul sau prezentate sub formă de doze (inclusiv cele care se administrează cutanat): 3004 10 – conținând penicilină sau derivați ai acesteia, cu structură de acid penicilanic, de streptomycină sau de derivați ai acestor produse, 3004 10 100 – care conțin, ca produse active, numai peniciline sau derivați ai acestora cu structură de acid penicilanic, 3004 10 900 – altele, 3004 20 – conținând alte antibiotice, 3004 20 100 – condiționate pentru vânzarea cu amănuntul, 3004 20 900 – altele, conținând hormoni sau alte produse de la poziția 2937, dar neconținând antibiotice: 3004 31 – conținând insulină, 3004 31 100 – condiționate pentru vânzarea cu amănuntul, 3004 31 900 – altele, 3004 32 – conținând hormoni corticosteroizi, derivații sau analogii lor structurali: 3004 32 100 – condiționate pentru vânzarea cu amănuntul, 3004 32 900 – altele, 3004 39 – altele: 3004 39 100 – condiționate pentru vânzarea cu amănuntul, 3004 39 900 – 7 altele, 3004 40 – conținând alcaloizi sau derivații acestora, dar fără să conțină hormoni sau alte produse de la poziția 2937 sau antibiotice: 3004 40 100 – condiționate pentru

vînzarea cu amănuntul, 3004 40 900 – altele, 3004 50 – alte medicamente cu conținut de vitamine sau alte produse de la poziția 2936: 3004 50 100 – condiționate pentru vînzarea cu amănuntul, 3004 50 900 – altele, 3004 90 – altele: condiționate pentru vînzarea cu amănuntul: 3004 90 110 – care conțin iod sau compuși ai iodului, 3004 90 190 – altele, 3004 90 910 – care conțin iod sau compuși ai iodului, 3004 90 990 – altele.

Poziția 3004 include preparatele medicinale ierboase și preparatele bazate pe următoarele substanțe active: vitamine, minerale, aminoacizi esențiali sau acizi grași în ambalaj pentru vînzarea cu amănuntul. Aceste preparate sînt clasificate în poziția 3004 dacă conțin pe ambalaj, etichetă sau în indicațiile de utilizare care le însoțesc următoarele specificări: a) boala exactă, durerea sau simptomele specifice pentru care se folosește acest produs; b) concentrația substanțelor active sau substanțele pe care le conține; c) doza; și d) modalitatea de utilizare. Această poziție cuprinde preparatele medicinale homeopatice cînd respectă condițiile menționate în literele (a), (c) și (d).

Completul de judecată constată, că concluzia instanțelor ierarhic inferioare precum că, nu se poate imputa Întreprinderii Mixte „Becor” Societate cu Răspundere Limitată declararea eronată a medicamentelor, care confirmă că mărfurile importate și ulterior incluse în deciziilor de regularizare au fost incluse la data importului în Nomenclatorul de stat al medicamentelor, este corectă.

Or, clasificarea produsului la categoria medicament, ori alta, revine autorității competente stabilită prin lege.

Deci, organul vamal a avut toate informațiile necesare pe baza cărora a putut constatat că valoarea declarată în vamă de importator a fost corect determinată.

Drepturile recunoscute de lege trebuie exercitate cu bună-credință, iar acest principiu vizează inclusiv organele vamale, care nu pot stabili obligații suplimentare în sarcina importatorilor, doar pentru că, și-au schimbat viziunea asupra interpretării unei norme de drept.

Deci, stabilindu-se faptul că, mărfurile importate de către ÎM „Becor” SRL, corect au fost clasificate la poziția tarifară - 3004 din Capitolul VI a Nomenclatorului mărfurilor al Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 1525 din 29 decembrie 2007, controlul ulterior a fost nelegal efectuat, și ca urmare, deciziile de regularizare sunt nelegale.

În speță, din ansamblul circumstanțelor cauzei, se atestă că soluția instanțelor ierarhic inferioare este una corectă.

În baza acestor considerații, se constată că alte susțineri ale recurentului nu constituie temei de admitere a recursului, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se axează asupra circumstanțelor, care au fost constatate și elucidate pe deplin de către instanța de fond și apel, avînd la bază cumulul de probe apreciate cu respectarea normelor de drept material și procedural.

În context, instanța de recurs menționează, că argumentele recursului coincid cu argumentele indicate în cererea de chemare în judecată, cărora instanța de fond și instanța de apel le-a dat o apreciere corespunzătoare.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că instanța de apel a elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, a aplicat corect normele de drept material, decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticele formulate în recurs

sunt nejustificate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel.

Cu referire la solicitările din referința suplimentară, depuse de avocatul, Vladislav Gribincea, în interesele Întreprinderii Mixte „Becor” Societate cu Răspundere Limitată privind încasarea din contul Biroului Vamal Chișinău în beneficiul Întreprinderii Mixte „Becor” Societate cu Răspundere Limitată a sumei de 1 896 483,59 lei ceea ce reprezintă suma încasată conform deciziilor de regularizare.

Sub acest aspect, Colegiul remarcă faptul că, potrivit art. 157 alin (1) Cod de executare în cazul în care hotărârea executată se anulează și, după rejudecarea cauzei, se adoptă o hotărâre prin care acțiunea se respinge parțial sau integral ori o încheiere de încetare a procesului sau de scoatere a cererii de pe rol, instanța de judecată dispune din oficiu restituirea către pârât (debitor), din contul reclamantului (creditorului), a tot ceea ce s-a încasat în temeiul hotărârii anulate, precum și a cheltuielilor de executare.

Dispoziția art. 159 alin. (1) Cod de executare stabilește că, instanța de apel sau instanța de recurs este obligată să dispună întoarcerea executării dacă, examinând apelul sau recursul, anulează hotărârea instanței de fond cu adoptarea unei noi hotărâri prin care respinge parțial sau integral acțiunea ori adoptă o încheiere de încetare a procesului sau de scoatere a cererii de pe rol.

Potrivit art. 130 alin. (1) și (2) Cod vamal (în vigoare la 15 mai 2014), persoanele juridice și persoanele care desfășoară activitate de întreprinzător fără a se constitui persoană juridică dispun de dreptul la restituirea drepturilor de import sau de export în cazul:

- a) reexportului mărfii (respectând cerințele destinației vamale reexport);
- b) exportului mărfii după perfecționarea activă;
- c) exportului mărfii ca rezultat al returnării mărfurilor rebutate importate anterior din afara Republicii Moldova;
- d) recalculării taxei vamale în urma: comiterii unor erori de calcul; efectuării plăților anticipate în mărimi ce le depășesc pe cele necesare; anulării taxei vamale după modificarea declarației vamale.

Restituirea drepturilor de import sau de export plătite în plus se efectuează în contul stingerii datoriilor agenților economici (sau ale creditorilor lor) față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea agentului economic, în contul viitoarelor obligații ale acestora față de bugetul public național sau la contul bancar al agentului economic. Restituirea se face în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu depășește 30 de zile.

În conformitate cu art. 119 alin. (1) Cod vamal, sub rezerva condițiilor stabilite în prezenta secțiune, quantumul drepturilor de import sau de export se rambursează sau se remite din oricare dintre următoarele motive: a) drepturi de import sau de export percepute în plus; b) mărfuri defecte sau neconforme cu dispozițiile contractului; c) eroarea autorităților competente; d) echitate.

Potrivit art. 119¹ alin.(1) Cod vamal, restituirea sumelor plătite în plus se efectuează în contul stingerii datoriilor debitorului față de bugetul public național, iar în lipsa datoriilor, la cererea persoanei, – în contul viitoarelor obligații față de bugetul public național sau la contul bancar al acesteia.

Din considerentele menționate supra și interpretând coroborat prevederile Codului de executare și Codului vamal referitoare la restituirea sumelor achitate/încasate în plus, Completul de judecată va dispune restituirea în condițiile Codului vamal a sumei de 1 896 483,59 lei ceea ce reprezintă suma încasată ca efect al deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2014.

Cu referire la solicitarea din referința suplimentară privind încasarea din contul Biroului Vamal Chișinău în beneficul Întreprinderii Mixte „Becor” Societate cu Răspundere Limitată a sumei de 3 436 841, cu titlu de dobânzi de întârziere, Completul de judecată a Curții Supreme de Justiție o va lăsa fără examinare. Or, o astfel de pretenție nu a fost obiect de examinare pe parcursul litigiului, fiind formulată doar la faza recursului, însă instanța de recurs nu este competentă în a se expune în aceste circumstanțe.

Cu referire la cheltuielile de judecată, solicitate în sumă de 256 307,3 lei.

În sensul art. 82 din Codul de procedură civilă cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

Conform art. 96 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

La caz, potrivit materialelor dosarului, la 14 octombrie 2014, Societate cu Răspundere Limitată „Becor” a depus Curtea Europeană a Drepturilor Omului cerere prin care a invocat încălcarea art.1, Protocolul 1 CtEDO, fiind înregistrată la data de 06 noiembrie 2014.

Cererea adresată Curții Europene a Drepturilor Omului a fost semnată și depusă de către avocatul Vladislav Gribincea, în interesele Î.M. ”Becor” S.R.L.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a comunicat Guvernului Republicii Moldova cererea nr.71529/14 Î.M. ”Becor” S.R.L. vs Republica Moldova.

Astfel, la 11 aprilie 2023 Agentul guvernamental, Dumitru Obadă a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 30 aprilie 2014 a Curții Supreme de Justiție.

Ca urmare, a admiterii cererea de revizuire, prezenta cauză de contencios administrativ, s-a reținut în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinare în ordine de recurs a recursului depus de Biroul Vamal Chișinău împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013.

Prin referința depusă asupra recursului, avocatul Vladislav Gribincea, a solicitat încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 256 307,3 lei.

A invocat că Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată, a achitat avocatului onorariul în mărime de 116 758,64 lei cu titlu de cheltuieli de servicii juridice pentru întocmirea și depunerea cererii la CtEDO. Această sumă reprezintă onorariul pentru 23,7 ore lucrute asupra dosarului în perioada septembrie-octombrie 2014.

La 03 mai 2014, Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată, a achitat avocatului onorariul în mărime de 139 584,66 lei cu titlu de cheltuieli de servicii juridice, pentru serviciile prestate în perioada noiembrie 2014-

02 mai 2024. A susținut că, în această perioadă a petrecut asupra dosarului în cadrul procedurii CtEDO și la nivel național 36,8 ore.

Reieșind din complexitatea cererii, prestarea serviciilor juridice a durat în decurs de 10 ani, iar avocatul a lucrat asupra cauzei respective 60,5 ore.

Avocatul, Vladislav Gribincea a invocat că, onorariul de 200 euro, pe oră nu este unul excesiv, un asemenea onorariul Curtea Europeană a Drepturilor Omului a încasat în beneficiul avocatului Vladislav Gribincea în cauza Morari vs Moldova.

În circumstanțele date, solicită încasarea sumei de 256 307,3 lei cu titlu de costuri și cheltuieli.

Completul de judecată reține că, la fila dosarului 101, Vol. IV este anexată factura fiscală seria WH nr.0537224 din 30 decembrie 2014, care dovedește achitarea sumei de 116 758,64 lei cu titlu de cheltuieli de servicii juridice conform contractului nr.16-13HRI, de către Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată, avocatului Vladislav Gribincea.

La fila dosarului 101, Vol. IV este anexată factura fiscală seria EAO000464712 din 08 mai 2024, care confirmă achitarea sumei de 139 548,66 lei cu titlu de cheltuieli de servicii juridice conform contractului nr.09-2014 din 12 septembrie 2014, de către Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată, avocatului Vladislav Gribincea.

Teoretic, potrivit art. 96 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, dacă partea în proces, a fost reprezentată de către un avocat, în baza contractului de asistență juridică, instanța compensează cheltuielile de asistență juridică.

Totodată, în conformitate cu jurisprudența CEDO, partea care a câștigat procesul nu va putea obține rambursarea acestor cheltuieli, decât în măsura în care se constată realitatea, necesitatea și caracterul lor rezonabil.

Completul de judecată reține că, suma de 256 307,3 lei cu titlu de costuri și cheltuieli juridice, solicitată de către avocatul Vladislav Gribincea este una foarte excesivă.

De reținut că prevederile art.96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dau instanței dreptul de a cenzura cheltuielile de judecată reprezentând onorariu avocatului, în situația în care se constată că acestea sunt disproporționate de mari față de activitatea prestată de avocat urmând a se raporta la onorariile prevăzute în tabloul onorariilor minimale.

Astfel, prin aplicarea art.96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța nu intervine în contractul de asistență juridică dintre avocat și client, ci doar apreciază în ce măsură onorariul stabilit de partea care a avut câștig de cauză trebuie suportat de partea adversă, ținând cont de natura și complexitatea prestației avocatului.

În acest sens, instanța consideră că, desfășurarea activităților menționate de avocatul Vladislav Gribincea în tabelul cu privire la darea de seamă a serviciilor prestate în perioada 23 octombrie - 03 mai 2024, este suficientă a fi compensată cu suma de 40 000 lei, fiind o sumă justificată, pentru compensarea cheltuielilor de judecată, constând în onorariul avocatului.

În concluzie, instanța apreciază că Biroul Vamal Chișinău va suporta numai o parte din suma ce reprezintă onorariul avocatului plătit de Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată, or, suma de 256 307,3 lei este una excesivă.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă,
Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul depus de Biroul Vamal Chișinău.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2013, adoptată, în cauza de contencios administrativ depusă de Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Biroului Vamal Chișinău, intervenienți accesorii Brokerul Vamal „Aliner Service” Societate cu Răspundere Limitată, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale, privind contestarea actelor administrative defavorabile.

Se dispune restituirea în beneficiul Întreprinderii Mixte „Becor” Societate cu Răspundere Limitată în condițiile Codului vamal a sumei de 1 896 483,59 lei ceea ce reprezintă suma încasată ca efect al deciziei Curții Supreme de Justiție din 30 aprilie 2014.

Se încasează din contul Biroului Vamal Centrul în beneficiul Întreprinderea Mixtă „Becor” Societate cu Răspundere Limitată suma de 40 000 (patruzeci mii) cu titlu de costuri și cheltuieli.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni

Lilia Roic-Botezatu

Ion Malanciuc